

Kıymetli öğretmenlerimiz ve kıymetli velilerimiz;

Okulumuz okul sağığı hizmetleri kapsamında, sizlere Uyuz hastalığı hakkında bilgi vermek istiyorum. Sağııklı günler dilerim.

OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRESİ MERYEM ÖZ

UYUZ NEDİR?

Uyuz; *Sarcoptes scabiei* var. *hominis* adı verilen akarın (böcek) sebep olduğu tüm dünyada yaygın olarak görülen bir hastalıktır. Gözle görülemeyen ancak mikroskopla seçilebilen uyuz böcekleri insan derisini istila ederek hastalığa yol açarlar. Uyuz böceğı deride tüneller açarak bu tünellerin içinde yaşar.

HASTALIK İNSANLARA NASIL BULAŞIR?

Uyuz genellikle hasta olan biriyle doğrudan ve uzun süreli yakın temas ile bulaşır. Kişiden kişiye genellikle 15-20 dakikalık bir sürede bile yakın temasla (aynı yatakta yatma, ele ele tutuşma gibi) bulaşabilir. Yatak takımı, giysi ve havlu gibi kişisel eşyaların ortak kullanımı uyuzun bulaşmasını ve yayılmasını kolaylaştırır.

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ KAÇ GÜN İÇİNDE ORTAYA ÇIKAR?

İlk defa uyuza yakalanan bir kişide belirtilerin başlaması 2-6 hafta kadar sürebilir. Ancak daha önce uyuza yakalanan bir kişide, belirtiler genellikle maruz kaldıktan 1-4 gün içinde ortaya çıkar. Hastalık belirtilerinin başlamadığı bu dönemlerde bile kişi uyuzu başkalarına bulaştırabilir.

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ NELERDİR?

Uyuzun en önemli belirtisi şiddetli gece kaşıntısıdır. Kaşıntı, kişinin yatağı girip ısınması ile artar ve kişiyi uykudan uyandırabilecek şiddette iken gündüzleri daha hafiftir. Kaşıntı genellikle el parmak araları, el bileğinin iç yüzü, bilekler, koltuk altları, dirsekler ve kasıklarda görülmekle birlikte tüm vücutta görülebilmektedir. Hastalığın en belirgin bulgusu parmaklar arasında dalgalı kirli bir çizgi halinde görülen, uyuz böceğinin içinde yaşadığı, gri beyaz renkli, 1-10 mm uzunluğundaki tünellerdir. Kişilerde özellikle geceleri artan şiddetli kaşıntı ve deride görülen içi su dolu keseciklerin görülmesi uyuz şüphesini arttırır. Böyle bir durumla karşılaşıldığında bir an önce Sağlık Kuruluşuna başvurulmalıdır.

HASTALIĞIN TEDAVİSİ VAR MIDIR?

Uyuz tedavi edilebilir bir hastalıktır. Hasta ile beraber ev halkı ile kişiyle doğrudan ve uzun süreli yakın teması olanların da tedavi edilmesi gerekir. Uyuzun belirtilerinin hemen başlamayacağı unutmamalıdır. Bu nedenle uyuz tedavisinin başarılı olabilmesi için uyuz hastası ile birlikte özellikle beraber yaşadığı ve uzun süreli yakın teması olan kişiler de hastalık belirtileri olup olmamasına

bakılmaksızın tedavi edilmelidir. Hasta ve aynı yaşam ortamını paylaşan kişiler eş zamanlı olarak yani aynı anda tedavi olmalıdır. Tedavide kullanılan ilaçlar hekimin önerdiği şekilde, dozda ve sürede kullanılmalıdır. Tedavi olduktan sonra ölen böceklerle ve böcek artıklarına karşı alerji nedeniyle kaşıntı 2-4 hafta devam edebilir, bu durum hastalık ile karıştırılmamalıdır.

HASTALIKTAN KORUNMAK İÇİN NE YAPILMALIDIR?

Hastalığın önlenmesi ve kontrolü için uyuz olan kişi ile birlikte yaşayan kişilerin de aynı zamanda tedaviye alınması son derece önemlidir. Özellikle aile bireylerinin kaşıntısının olup olmamasına bakılmaksızın mutlaka birlikte tedavi olması gerekir. Aynı anda tedavi uygulanmadığı takdirde hastalık kişiden kişiye bulaşmaya devam edecektir. Uyuz hastası ve evde beraber yaşadığı kişiler tarafından kullanılan giysiler, çarşaflar ve havlular en az 60 derecede yıkanmalı ve ütülenmelidir. Yatak takımları birkaç gün havalandırılmalıdır. Yıkanamayacak eşyaların ağzı bağlı olan bir poşet içerisinde ortalama üç gün saklanması gerekir. Ayrıca zemin ve mobilyalar elektrik süpürgesi ile temizlenmelidir.

Vermiş olduğum bilgiler genel bilgi niteliğindedir. Belirtilerden bir veya bir kaç var ise lütfen doktorunuza danışınız. Doktor kontrolü dışında ilaç kullanmayınız.

Okul Sağlığı Hemşiresi

Meryem ÖZ